שיהו מרעין בחורשין ומלקטין עצים בשדותיהם ומלקטים עשבים בכל מקום חוץ מתלתן, ומטמטים נסיעות בכל מקום חוץ מגרופיות של זית, ומעין היוצא בתחלה בני העיר מסתפקין ממנו, ומחבין בימה של טבריא ובלבד שלא יפרום קלע ויעמיד את הספינה, ונפנין לאחורי הגדר ואפילו בשדה מליאה כרכום, והולכין בשבילי הרשות עד שתרד רביעה שניה, ומסתלקין לצידי הדרכים מפני יתידות הדרכים והתועה בין הברמים מפסיג ועולה מפסיג ויורד ומת מצוה קונה

מקומו: שיהו מרעין בחורשין אמר רב פפא לא אמרן אלא דקה בגסה אבל דקה בדקה גסה בגסה לא וכל שבן גסה בדקה דלא: ומלקטין עצים משדותיהם: לא אמרן אלא בהיזמי והיגי אבל בשאר עצים לא, ואפילו בהיזמי והיגי לא אמרן אלא במחוברין אבל בתלושין לא, ואפי' במחוברין לא אמרן אלא בלח אבל ביבשים לא, ובלבד שלא ישרש: ומלקטין עשבים בכל מקום חוץ משדה תלתן, למימרא דתלתן מעלו להה עשבים ורמינהי תלתן שעלתה עם מיני עשבים אין מחייבין אותו לעקור אמר רב ירמיה לא קשיא כאן לזרע כאן לזירין: לזרע קשין להה עשבים דמכחשי להה לזירין (ו) מעלי להרבי קיימי ביני עשבים מירכבא אבעים אימא באן לאדם באן לבהמה דבין דלבהמה הוא דותעה, עשבים נמי מיבעי להו, ומנא הדעינהו דפפא ישאריה משארי לאדם, לא שאריה משארי לבהמה: וקוטמין נטיעה בכל מקום חוץ מגרופיות של זית פי' ר' תנחום ור' בריים משום זקן אחד בזית בציצה, בקנים ובנפנים מן הפקק ולמעלה, ושאר כל האילנות: מן אובו של אילן ולא מן חודו של אילן מן חדש שאינו עושה פירות ולא מן ישן שהוא עושה פירות ממקום שאינו רואה את החמה

המשתמש למטין מימיו מהו לנסכים ופסיק ליה מהא דתנן מים של רבים אין נאסרים ומצי למימר דעבדי מתרעיה, והתם תלמי של רבים הם

מהנהי יהושע ויש לחלק בין יוצא מחליו לטרח בו וחפרו:

ומחבין בימה של טבריא. כל לחם ובלבד שלא יפרום קלע כמו כל לחם ולפי הפעלים עלמן כדתניא לקמן שהתנו השבעים זה עם זה לבל לך הוא במכמורות וברשת והיינו הפעלים שהוא שלנסם:

אין מחייבין אותו לעקור. פירש בקונטרס שעיד ליעלם לפי שמפסידין לת התלתן וקשה לפירושו דאין מחייבין משמע שאין חסור בהנאתו ועוד לחם מתייאש ומתעלם לעוקרו מה לו מחייבו להא ליכא חיסור כשמתייאש כדתנן במסכת כלאים (פ"ה מ"ו) הרואה ירק בכרמו ואמר לבהמתי אני לוקטו מותרין לבהמתו לוקטו והוסיף מחתים חסור ורמה לר"י דאין מחייבין אותו לעקור דליכא חיסורא שהרי הוא לו זרעו אלא מליהן בלו ומשום מקיים בכלאים ליכא כיון דקשה להו עשבים ולר"ע ליעקריה דתמר בפרק בתרא דע"ז (דף סה.) ובמכות (דף כח:) המקיים בכלאים לוקה ולאו מלקות ממש דלאו אין בו מעשה הוא אלא חיסורא בעלמא הוא ת"ל אפי' לרבנן ליעקריה וליכא דניחא ליה לאבודי חכמים אלא יתמדוהו שורעס והא דנקט תלתן שעלתה עם מיני עשבים רבותא נקט לפי שמתבוין לזרוע תחילה אחר זרעים והתלתן עלה מאליו אפ"ם כיון דהשתא מיהא לא ניחא ליה בזרעים מחמת התלתן שעלה אין מחייבין אותו לעקור: **באן** לזירין. דתון מעדה תלתן-לזירים דמעלו ליה ות"ת כיון דליכא חיסור כלאים אחתי לאסור בנקט והתמר בפ"ק דמו"ק (דף ו:) שמקנו שיהו מפקירין כל השדה אים בו כלאים וי"ל דהכא בדליכא חיסורא כדתנן במסכת כלאים (פ"ג מ"ח) ומייתי לה בהאומר פירות (נ"ב דף נה.) כל מהה אים בו רובע ממין אחר ימעט:

חוץ מגרופיות של זית. פירש בקונטרס מלח שני לגרופין ובערוך פירש מגרופייס טעפס ועטפי הזית קרויין גרופיים כמו יחור בתאנה וזמורה בגפנים שכל אחד יש לו שם לבדו והגיה הא דאמר בברחמים רבה ואתה קח לך מכל מאכל אשר יאכל זמורות לנטיעות יחורי לתאנים גרופיות לזיתים: **ומעין** היולא בתחילה בני העיר מסתפקין [ממנו]. למאי לאמר לקמן דתנאים שהתנה יהושע לפי' כתו"ל יש לתמוה הא דאמר בפרק כל הלחמים (ע"ז דף מז. ושם) שכל אחד ואחד מבני העיר יכול לומר לחבירו אי אתה נותן לי אלא מה שאני רוצה ליטול ואי אתה נותן לי אלא מה שאני רוצה ליטול ואפילו הכי אמר התם דאין כופין זה את זה אלא מדת חסידות ומיהו לאו זה ק"ו דמן הדין היה למיתני לקבור מת בשבת אלא לפי שהוא מצוה ומנוחה ומתניי שנקבר בשבת שנעשה בחיסור שבת לפילו ע"י נכרי מידי דהוה להחיית דתנן בפרק השוחט (שבת דף קנג.) עשה נכרי לתון וחפר קבר לם בשביל ישראל לא יקבר בו עולמית ולא שרי בכדי שיעשו כמו כחי מעשה דפריסת ומדש להא במת שריר כרמלית דלתמרינן בהמלניע (שם דף לד:) דגזול ככוד הבריות ל"ק כ"ש דהוה ליה למיתני לקבור ע"י נכרי אלא על כרחך טעמא הוי כדפריסת ומ"ש כמי לתמרינן בפ"ב דביצה (דף כב.) לתיתר שרי למיכחל עינא לפי' ביו"ט שני של ר"ה ופריך והתמר *רבה מת ביו"ט שני יעסקו בו ישראל מה שאין כן בביצה והשתא מאי פריך מביצה והא לרבי חולה אים בן למצרי טפי לפי' ממת דכסוף מפנין (שבת דף קכח.) תמר לכל לרבי חולה נעשין על ידי לרמאי בשבת ומיכחל עינא מדמה התם לחולה שאין בו סכנה ואומר לנכרי ועומה לפי' איסורא דלורייתא ל"ל אים לן למיתני בק"ו ממת לפי' לכתוב סמנין ביום טוב שני של רגם שמה על ידי ישראל ולמאי דפריכנא לתי שפיר ליכא ק"ו:

גלוין השים גמ' ובנפנים מן הפקק ולמעלה. עיין כ"ב דף פ ע"ב תוס' ד"ה בקנים: רש"י ד"ה ומלקטין עשים וכו' למכל בכמה. עיין בב"מ דף קו ע"ל תוספות ד"ה כני כאן ובחלי תוס' ד"ה כאן וכו' פהוא דמון מעדה תלתן. עיין השונת מהרש"ם סימן לנג:

הגהות הב"ח (ה) גמ' מעלו לה עשבים דכי: (ב) רש"י ד"ה מון מעדה וכו' מין קטניה. כ"ב ובמסכת ב"ב דף יב ע"ב פרש"י לפוף מין תבלין:

קכמש א מיי' פ"ה מהל' גזלה ה"ג ג סי' ס' ס"ק ג ד מיי' שם סי' ב ג ד מיי' שם סי' ב טוש"ע שם:

קנא ה ו ז מיי' פ"ב מהלכות כלאים הלכה ז והלכה ח והלכה ט סמג לאוין רפ עוש"ע י"ד סימן רלז סעיף ט:

קנב ח מיי' פ"ה מהל' גזלה ממון הל' ג סי' ד סמג עשין סו עוש"ע סימן רעד:

[ג"ל רבה]

[תענית ו:]

[עירובין יז. פוסק מה: פסחדרין מז:]

רש"ל מוחק זה

[כלאים פ"ב מ"ה] אבל בעירוב פי' בכילי הכלאים היינו שבין סהם רבוה לבני אדם כלומר לוקה ואין מופקרין לרבים אלא בעלים ועיין בספר פ ח

[עיין רש"י]

מסורת השים

* יש לגרוס כאן כמו שכתוב לעיל ד"ה מלקטין עשבים וכן הוא בערוך ערך מלקט ד"ה ב' ובקונטרס שם ד"ה מלקטין עשבים וכן בכל הספרים ישנים שלפנינו ובמאירי שם

כעורגות. כשיעור גובה בילה גריך להניח מן הזית מלמעה סמוך לגזע: **מן הפקק ולמעלה**. מוסב לקטום פקק-קשר: **מאובו של אילן**. מפרש לעומר מענפין הרכין ודקין: **ולא מחודו**. מענפין גדולים וגסין לחילן גמור ל"ת מחודו של חילן ממחבואתו מקום שים ענפין הרבה דהיינו בחמש גבהו ולא מחודו ענף החמשי שהוא עליון ועיקר החילן, מהשובות הגאונים: **מן החדש** - כד שגדל וניחוסף בשנה זו שעדיין אין עושה פרי: ולא